

OKUPACIJA BOSNE I
HERCEGOVINE OD

STRANE AUSTRO -
UGARSKE

- Kako odlukama Sanstefanskog mirovnog ugovora, osim Rusije, nitko nije bio zadovoljan, došlo je do opće zategnutosti među velikim silama.
- Razvila se živa diplomatska aktivnost koja je završila sazivanjem kongresa velikih sila u Berlinu.
- Kongres je imao zadaću obaviti reviziju odluka Sanstefanovskog ugovora i donijeti odluke o novoj političkoj karti Balkanskog poluotoka, kako bi se na tom prostoru uspostavila ravnoteža između Rusije i Austro – Ugarske.
- Od Berlinskog kongresa, koji je održan od 13. lipnja do 13. srpnja 1878., očekivalo se mirno rješenje „istočnog pitanja“, koje bi konačno donijelo mir Europi i zadovoljilo zahtjeve svih sudionika Kongresa.

- Turska, kojoj je produžen život, najgore je prošla zbog gubitka velikog dijela teritorija.
  - Rusija nije bila zadovoljna jer su ukinute odluke Sanstefanskog mira.
-
- Srbija, koja je dobila znatno proširenje na jugu, nije bila sretna jer je okupacijom BiH od strane Austro-Ugarske ne samo izgubila mogućnost osvajanja tih područja nego je dobila veoma jakoga i moćnog susjeda.
  - Odlukama Kongresa samo su Engleska i Austro-Ugarska mogle biti u potpunosti zadovoljne, jer su gotovo bez ijednoga ispaljenoga metka dobile Cipar Engleska, a BiH Austro-Ugarska, te će im zemlje poslužiti kao poligon za daljnje širenje interesnih sfera njihova kapitala i kao važne strateške točke njihovih osvajačkih planova. BiH bila je podijeljena na 6 okruga: Sarajevo, Mostar, Travnik, Tuzla, Banja Luka i Bihać.

- Glavnu riječ u Berlinu vodile su Engleska, Austro-Ugarska i Rusija, Francuska, Italija i Njemačka bile su u drugom planu, dok su predstavnici malih balkanskih država bili tek promatrači.
-

- Člankom 25. Berlinskog ugovora Austro-Ugarska je dobila mandat da okupira BiH i da njome upravlja, te da u Novopazarskom sandžaku drži svoje garnizone.
- Berlinski kongres, koji je trebao konačno srediti prilike na Balkanu i Bliskom istoku, završio je samo polovičnim rješenjima, kojima je malo tko bio potpuno zadovoljan.

- Turska je najgore prošla zbog gubitka velikog teritorija.
- Rusija nije bila zadovoljna jer su ukinute odluke Sanstefanovskog mira.
- Srbija, koja je dobila znatno proširenje na jugu, nije bila sretna jer je okupacijom BiH od strane Austro-Ugarske ne samo, jer je okupacijom Bosne i Hercegovine od strane Austro - Ugarske, ne sam izgubila mogućnost osvajanja tih područja nego je dobila veoma jakoga i moćnog susjeda.
- Odlukom Kongresa samo su Engleska i Austro – Ugarska mogle biti zadovoljne, jer su gotovo bez ijednog ispaljenog metka dobile prva Cipar, a druga Bosnu i Hercegovinu.
- Vijest da će Austro – Ugarska okupirati Bosnu i Hercegovinu oduševila je Hrvate diljem Bosne i Hercegovine, Dalmacije i Hrvatske, dok je veći dio muslimanskog i srpskog stanovništva neugodno iznenadila.

- Turska vlada nije bila sklona da prepusti Bosnu i Hercegovinu Austro – Ugarskoj, iako je na Berlinskom kongresu tu odluku prihvatila.
- Bojeći se reakcije europskih sila nije se htjela otvoreno suprotstaviti donijetim odlukama, pa je odlučila tajno organizirati muslimanski narod, vojno ga potpomažući za pružanje otpora austrougarskoj vojsci.
- Vođe tih nezadovoljnika okupile su se u Sarajevu, gdje su 28. srpnja 1878. osnovali Narodnu vladu. Zadaća te vlade bila je spriječiti okupaciju i uvesti autonomiju Bosne i Hercegovine.
- Vlada je srušila tursku vlast u Bosni i Hercegovini i poduzela energične mjere za borbu protiv austrougarske vojske.

- Austro – Ugarska je promidžbom i obećanjima bosansko –hercegovačkim feudalcima nastojala izbjeći ozbiljni otpor okupaciji.
  - Krajem srpnja 1878. austrougarska vojska je na više mjesta prešla granicu Bosne i Hercegovine.
-
- Austro-Ugraskoj vojsci suprotstavljali su se muslimani i srbi.
  - Veći sukobi bili su kod Ključa, Jajca, Doboja, Maglaja, Tuzle, Sarajeva, Trebinja i Stoca.
  - Dolazak austrijske vojske u Bosnu i Hercegovinu muslimani su doživljavali okupacijom, a Hrvati Oslobodjenjem.
  - Hrvati su s oduševljenjem dočekali Austro – Ugarsku vojsku, jer su ih smatrali svojim osloboditeljima od stoljetnog ropstva od Turske i sjediniti je s kraljevinom Hrvatskom.

- Tako je 5. kolovoza, pri zauzeću Mostara, austrijsku vojsku, na čijem je čelu bio još jedan Hrvat, general Stjepan Jovanović, dočekala hrvatska trobojnica na franjevačkom samostanu.

- Tu je trobojnicu izvjesio fra Anđeo Nuić, tada učitelj hrvatske mladeži u pučkoj školi pri samostanu.
- Poglavar Bosne i Hercegovine bio je general, koji je bio na čelu Zemaljske vlade. Prvi poglavar bio je general Josip Filipović, koji je ubrzo pod pritiskom Mađara morao odstupiti.
- Austro – Ugarska je 1879. s Turskom sklopila Novopazarsku konvenciju, kojom je nastojala urediti svoje odnose s Turskom.
- Tim sporazumom priznata su suverena prava sultana u Bosni i Hercegovini.

- Ujedno se Austro – Ugarska obvezala da će sve prihode Bosne i Hercegovine upotrebljavati za domaće potrebe i da će u državnim službama zapošljavati domaće ljude.
-
- Ovom je konvencijom Austro – Ugarska dobila pravo da može u gradovima Bosne i Hercegovine držati svoje vojne posade, koje su se trebale brinuti o očuvanju reda u tim zemljama.
  - Zemlja je podijeljena na šest okruga: Sarajevo, Mostar, Travnik, Tuzla, Banja Luka i Bihać. Okruzi su se sastojali od kotara od kojih su veći imali posebne ispostave.
  - Osim vojnih posada, uporišta austrougarske vlasti bili su dobro organizirana žandarmerija i efikasan birokratski aparat.
  - Činovnici su dovedeni iz raznih dijelova Monarhije, a odlikovali su se velikom pedantnošću i krajnjom poslušnošću.

- Poslije 1878. Austro- Ugarskoj je onemogućeno da pred međunarodnom javnosti istupi kao posrednik i pomiritelj zavađenih naroda.
-